

127. posiedzenie Komisji Spraw Unii Europejskiej **21 kwietnia 2015 r.** Tematem posiedzenia będzie:

Transatlantyckie partnerstwo w sprawie handlu i inwestycji (TTIP) – szansa czy zagrożenie dla Polski.

Szczegółowy porządek posiedzenia w załączeniu.

Wspólne posiedzenie z Komisją Gospodarki Narodowej

PORZĄDEK POSIEDZENIA

Komisji Spraw Unii Europejskiej oraz Komisji Gospodarki Narodowej Senatu RP

21 kwietnia 2015 r. godz. 15.00, sala 217

„TRANSATLANTYCKIE PARTNERSTWO W SPRAWIE HANDLU I INWESTYCJI (TTIP) - SZANSA CZY ZAGROŻENIE DLA POLSKI”

1. Wprowadzenie

- prezentacja dr Magdalena Słok-Wódkowska*
 - a. Ogólne informacje dotyczące umowy, informacja na temat zakresu mandatu negocjacyjnego, obecny stan negocjacji.
 - b. Problem przejrzystości prowadzonych negocjacji.

2. Ograniczenie barier handlowych – zakres i konsekwencje dla Polski

- prezentacja prof. dr hab. Elżbieta Czarny**
- stanowisko rządu: przedstawiciel Ministerstwa Gospodarki
 - a. Obniżenie ceł – omówienie punktu wyjściowego i potencjalnych celów negocjacyjnych.
 - b. Znoszenie barier pozataryfowych – w tym problem wspólnych standardów regulacyjnych.
 - c. Liberalizacja usług – przedmiotowy zakres liberalizacji, możliwe cele negocjacyjne.

3. Problem ochrony inwestycji i system rozstrzygania sporów inwestor-państwo

- prezentacja: prof. dr hab. Jerzy Menkes***
- stanowisko rządu: przedstawiciel Ministerstwa Gospodarki
 - a. Przedstawienie wątpliwości innych państw członkowskich.
 - b. Przedstawienie obecnego stanu prawa międzynarodowego obowiązującego Polskę w tym zakresie.
 - c. Informacja na temat usprawnień w innych umowach UE.

4. Szczegółowe tematy dotyczące wymiany handlowej z USA:

- stanowisko rządu: przedstawiciel Ministerstwa Gospodarki
 - a. Przemysł chemiczny.
 - b. Handel artykułami rolnymi.
 - c. Inne obszary istotne dla Polski.

* Dr Magdalena Słok-Wódkowska – Katedra Prawa Europejskiego, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Kancelaria Senatu.

** Prof. dr hab. Elżbieta Czarny, Instytut Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, Kolegium Gospodarki Światowej, Szkoła Główna Handlowa.

*** Prof. dr hab. Jerzy Menkes – Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego i Organizacji Międzynarodowych, Kolegium Gospodarki Światowej, Szkoła Główna Handlowa.

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 9 października 2014 r.
(OR. en)

11103/13
DCL 1

WTO 139
SERVICES 26
FDI 17
USA 18

ZNIESIENIE KLAUZULI TAJNOŚCI¹

Nr dok.: ST 11103/13 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Data: 17 czerwca 2013 r.

Nowe oznaczenie: Bez ograniczeń dystrybucji

Dotyczy: Wytoczne w zakresie negocjacji dotyczących Transatlantyckiego partnerstwa w sprawie handlu i inwestycji między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki

Delegacje otrzymują w załączeniu wyżej wymieniony dokument w wersji po zniesieniu klauzuli tajności.

Tekst tego dokumentu jest identyczny z jego poprzednią wersją.

RADA
UNII EUROPEJSKIEJ

Bruksela, 17 czerwca 2013 r. (25.06)
(OR. en)

11103/13

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

WTO 139
SERVICES 26
FDI 17
USA 18

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do : Delegacje

Dotyczy: Wytyczne w zakresie negocjacji dotyczących Transatlantyckiego partnerstwa w sprawie handlu i inwestycji między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki

Delegacje otrzymują w załączeniu wytyczne w zakresie negocjacji dotyczących Transatlantyckiego partnerstwa w sprawie handlu i inwestycji między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, przyjęte na posiedzeniu Rady Spraw Zagranicznych (handel) w dniu 14 czerwca 2013 r.

Uwaga: Niniejszy dokument zawiera informacje niejawne opatrzone klauzulą RESTREINT EU/EU RESTRICTED, których nieuprawnione ujawnienie mogłoby godzić w interesy Unii Europejskiej albo przynajmniej jednego z jej państw członkowskich. Wszyscy adresaci są więc proszeni o postępowanie z tym dokumentem z zachowaniem szczególnej ostrożności, której wymagają przepisy bezpieczeństwa Rady dotyczące dokumentów niejawnych opatrzonych klauzulą RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

WYTYCZNE DOTYCZĄCE NEGOCJACJI W SPRAWIE KOMPLEKSOWEJ UMOWY HANDLOWO-INWESTYCYJNEJ, ZWANEJ TRANSATLANTYCKIM PARTNERSTWEM W SPRAWIE HANDLU I INWESTYCJI, MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A STANAMI ZJEDNOCZONYMI AMERYKI

Charakter i zakres Umowy

1. Umowa zawiera wyłącznie postanowienia dotyczące handlu i obszarów związanych z handlem, mające zastosowanie do Stron. Umowa powinna potwierdzać, że u podstaw Transatlantyckiego partnerstwa w sprawie handlu i inwestycji leżą wspólne wartości, w tym ochrona i działanie na rzecz praw człowieka oraz bezpieczeństwo międzynarodowe.
2. Umowa jest ambitna, kompleksowa, zrównoważona i w pełni zgodna z zasadami i obowiązkami w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO).
3. Umowa przewiduje wzajemną liberalizację handlu towarami i usługami oraz zasad dotyczących kwestii związanych z handlem, ambitnie wykraczając poza istniejące zobowiązania w ramach WTO.
4. Zobowiązania wynikające z Umowy są wiążące na wszystkich poziomach administracji rządowej.

Uwaga: Niniejszy dokument zawiera informacje niejawne opatrzone klauzulą RESTREINT EU/EU RESTRICTED, których nieuprawnione ujawnienie mogłoby godzić w interesy Unii Europejskiej albo przynajmniej jednego z jej państw członkowskich. Wszyscy adresaci są więc proszeni o postępowanie z tym dokumentem z zachowaniem szczególnej ostrożności, której wymagają przepisy bezpieczeństwa Rady dotyczące dokumentów niejawnych opatrzonych klauzulą RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

5. Na Umowę składają się trzy zasadnicze elementy: a) dostęp do rynku, b) kwestie uregulowań prawnych i bariery pozataryfowe oraz c) zasady. Wszystkie trzy elementy będą negocjowane równolegle i będą wchodzić w zakres jednego przedsięwzięcia mającego na celu znalezienie równowagi między znoszeniem ceł, eliminowaniem zbędnych przeszkód regulacyjnych w handlu i udoskonaleniem przepisów, tak aby uzyskać wymierne rezultaty w każdej z tych dziedzin i doprowadzić do faktycznego otwarcia swoich rynków.

Preambuła i zasady ogólne

6. Preambuła będzie zawierać stwierdzenie, że partnerstwo ze Stanami Zjednoczonymi opiera się na wspólnych zasadach i wartościach zgodnych z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii. Będzie się odwoływać między innymi do:
- wspólnych wartości w takich obszarach jak prawa człowieka, podstawowe wolności, demokracja i rządy prawa;
 - zobowiązania Stron do zrównoważonego rozwoju i wkładu handlu międzynarodowego w zrównoważony rozwój w jego wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym, w tym w rozwój gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich, a także ochronę i zachowanie środowiska i zasobów naturalnych;
 - zobowiązania Stron do zawarcia Umowy w pełni zgodnej z ich prawami i obowiązkami wynikającymi z członkostwa w WTO i wspierającej wielostronny system handlowy;
 - prawa Stron do stosowania środków niezbędnych do osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych w oparciu o taki poziom ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, pracy, konsumentów i środowiska, jaki uważają za stosowny oraz przez propagowanie – w sposób jaki uważają za stosowny – różnorodności kulturowej określone w konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego;
 - wspólnego dla obu Stron celu, jakim jest uwzględnienie szczególnych wyzwań stojących przed małymi i średnimi przedsiębiorstwami w ich działaniach na rzecz rozwoju handlu i inwestycji;
 - zobowiązania Stron do utrzymywania komunikacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym z sektorem prywatnym i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

Cele

7. Celem Umowy jest zwiększenie poziomu handlu i inwestycji między UE a USA poprzez wykorzystanie potencjału prawdziwie transatlantyckiego rynku, otwierając w ten sposób nowe możliwości gospodarcze w zakresie tworzenia miejsc pracy i stymulowania wzrostu gospodarczego dzięki zwiększonemu dostępowi do rynku i większej zgodności pod względem uregulowań prawnych i przygotowaniu podstaw do stworzenia norm globalnych.
8. Umowa powinna zawierać stwierdzenie, że zrównoważony rozwój jest nadrzędnym celem Stron i że będą one dążyć do zapewnienia i ułatwienia poszanowania międzynarodowych umów i norm w zakresie środowiska i prawa pracy, jednocześnie propagując wysoki poziom ochrony w tych obszarach oraz ochrony konsumentów, zgodnie z dorobkiem prawnym UE i prawodawstwem państw członkowskich. Umowa powinna zawierać stwierdzenie, że Strony nie będą tworzyć zachęt handlowych ani nie będą przyciągać bezpośrednich inwestycji zagranicznych przez łagodzenie krajowych przepisów i norm w zakresie środowiska, prawa pracy lub bezpieczeństwa i higieny pracy bądź przez obniżanie podstawowych norm pracy lub łagodzenie polityk i przepisów, których celem jest ochrona i promowanie różnorodności kulturowej.
9. Umowa nie może zawierać postanowień, które mogłyby grozić naruszeniem różnorodności kulturowej i językowej Unii bądź jej państw członkowskich, mianowicie w sektorze kultury, ani ograniczać Unii i jej państw członkowskich w realizowaniu ich aktualnych polityk i środków wsparcia sektora kultury, biorąc pod uwagę ich szczególny status w Unii i jej państwach członkowskich. Umowa nie wpłynie na możliwość wdrażania przez Unię i jej państwa członkowskie polityk i środków uwzględniających zmiany w tym sektorze, zwłaszcza w środowisku cyfrowym.

DOSTĘP DO RYNKU

Handel towarami

10. *Cła i inne wymogi dotyczące przywozu i wywozu*

Celem Umowy będzie wyeliminowanie wszystkich ceł w dwustronnej wymianie handlowej, dążąc wspólnie do znacznego ograniczenia taryf z chwilą wejścia w życie Umowy oraz stopniowego zniesienia wszystkich taryf, poza tymi najbardziej wrażliwymi, w krótkiej perspektywie czasowej. W trakcie negocjacji obie Strony rozważą sposoby traktowania najbardziej wrażliwych produktów, w tym kontyngentów taryfowych. Wszelkie należności celne, podatki, opłaty lub opłaty wywozowe oraz ograniczenia ilościowe lub wymogi w zakresie udzielania zezwoleń dotyczące wywozu do drugiej Strony, których nie uzasadniają wyjątki przewidziane w Umowie, zostaną zniesione z chwilą rozpoczęcia stosowania Umowy. W negocjacjach poruszy się kwestię obaw w związku z pozostałymi przeszkodami w handlu produktami podwójnego zastosowania, które wpływają na integralność jednolitego rynku.

11. *Reguły pochodzenia*

Podczas negocjacji UE i USA będą dążyć do pogodzenia swoich stanowisk w sprawie reguł pochodzenia, tak aby ułatwić wymianę handlową między stronami oraz uwzględnić unijne reguły pochodzenia i interesy producentów unijnych. Należy także dążyć do zapewnienia odpowiedniego usuwania błędów administracyjnych. Po przedstawieniu analizy Komisji dotyczącej ewentualnych konsekwencji gospodarczych i po uprzedniej konsultacji z Komitetem ds. Polityki Handlowej uwzględniona zostanie również kwestia zakresu kumulacji w przypadku krajów ościennych, które zawarły umowę o wolnym handlu zarówno z UE, jak i USA.

12. *Wyjątki o charakterze ogólnym*

Umowa będzie zawierać ogólną klauzulę wyjątkową, której podstawą są art. XX i XXI GATT.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

13. *Środki antydumpingowe i wyrównawcze*

Umowa powinna obejmować klauzulę dotyczącą środków antydumpingowych i wyrównawczych, z uwzględnieniem tego, że każda ze stron może przyjąć odpowiednie środki przeciwko dumpingowi i subsydiom wyrównawczym zgodnie z Porozumieniem WTO w sprawie wykonania art. VI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 roku lub Porozumieniem WTO w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych. Umowa powinna umożliwić ustanowienie regularnego dialogu dotyczącego handlu w dziedzinie obronności.

14. *Zabezpieczenia*

Aby zmaksymalizować zobowiązania do liberalizacji, Umowa powinna zawierać dwustronną klauzulę ochronną, zgodnie z którą każda Strona może znieść preferencje, w całości lub częściowo, jeżeli wzrost w przywozie produktu od drugiej Strony powoduje istotną szkodę dla przemysłu krajowego lub grozi jej spowodowaniem.

Handel usługami i ustanawianie podmiotów

15. Celem negocjacji w sprawie handlu usługami będzie powiązanie obecnych autonomicznych poziomów liberalizacji obowiązujących każdą ze Stron z najwyższym poziomem liberalizacji zapisanym w obowiązujących umowach o wolnym handlu, zgodnie z art. V Układu ogólnego w sprawie handlu usługami, co obejmie zasadniczo wszystkie sektory i wszystkie kanały dostaw, jednocześnie otwierając nowe możliwości dostępu do rynku przez pokonanie pozostałych, długotrwałych przeszkód w dostępie do rynku, z uwzględnieniem wrażliwego charakteru niektórych sektorów. USA i UE włączą ponadto do Umowy wiążące zobowiązania w celu zapewnienia przejrzystości, bezstronności i sprawiedliwości proceduralnej w odniesieniu do wymogów i procedur związanych z przyznawaniem licencji i kwalifikacji, a także z myślą o usprawnieniu systemów regulacyjnych ujętych w obecnych umowach o wolnym handlu z USA i UE.

16. Strony powinny zgodzić się, że zapewniać będą nie mniej korzystne traktowanie w przypadku ustanawiania na ich terytorium spółek, jednostek zależnych lub oddziałów drugiej strony, niż zapewniają własnym spółkom, jednostkom zależnym lub oddziałom, z należyтым uwzględnieniem wrażliwego charakteru niektórych konkretnych sektorów.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

17. W umowie należy ustanowić ramy ułatwiające wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych.
18. Umowa nie będzie stanowić przeszkody dla stosowania wyjątków dotyczących świadczenia usług, które można uzasadnić na podstawie właściwych zasad WTO (art. XIV i XIVbis GATS). Komisja powinna również zadbać o to, aby żadne z postanowień umowy nie przeszkadzało stronom w stosowaniu ich krajowych przepisów ustawodawczych i wykonawczych oraz wymogów w zakresie wjazdu i pobytu, o ile takie działania stron nie eliminują ani nie umniejszają korzyści płynących z umowy. Przepisy ustawodawcze i wykonawcze oraz wymogi UE i państw członkowskich w zakresie pracy i warunków pracy są nadal stosowane.
19. Należy utrzymać wysoką jakość użyteczności publicznej w UE zgodnie z TFUE i w szczególności z Protokołem nr 26 w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym oraz z uwzględnieniem zobowiązań UE w tej dziedzinie, co dotyczy również GATS.
20. Usługi świadczone w ramach sprawowania władzy rządu w myśl art. I.3 GATS są wyłączone z przedmiotowych negocjacji.
21. Niniejszy rozdział nie obejmuje usług audiowizualnych.

Ochrona inwestycji

22. Celem negocjacji sprawie inwestycji będzie wynegocjowanie postanowień w zakresie liberalizacji i ochrony inwestycji, w tym w obszarach objętych kompetencją dzieloną, takich jak aspekty dotyczące inwestycji portfelowych, własności i wywłaszczania, w oparciu o najwyższe poziomy liberalizacji oraz najwyższe standardy ochrony, jakie obie Strony dotychczas wynegocjowały. Po uprzedniej konsultacji z państwami członkowskimi i zgodnie z Traktatami UE włączenie ochrony inwestycji i rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem zależeć będzie od tego, czy znalezione zostanie zadowalające rozwiązanie odpowiadające interesom UE w zakresie spraw ujętych w pkt 23. Sprawa ta zostanie także wzięta pod uwagę w związku z ostatecznym kształtem Umowy.
23. W odniesieniu do ochrony inwestycji, właściwe postanowienia Umowy powinny:
- przewidywać możliwie najwyższy poziom ochrony prawnej i pewności prawa dla unijnych inwestorów w USA,
 - przewidywać propagowanie europejskich standardów ochrony, które powinny zwiększać atrakcyjność Europy jako celu zagranicznych inwestycji,
 - przewidywać równe warunki działania dla inwestorów w USA i w UE,
 - opierać się na doświadczeniach i najlepszych praktykach państw członkowskich dotyczących ich dwustronnych umów inwestycyjnych z państwami trzecimi,
 - a ponadto nie powinny naruszać prawa UE i państw członkowskich do przyjmowania i wprowadzania w życie, zgodnie z ich właściwymi kompetencjami, środków niezbędnych do realizacji uzasadnionych celów porządku publicznego, w tym celów społecznych, celów w zakresie środowiska naturalnego, bezpieczeństwa, stabilności systemu finansowego, zdrowia i bezpieczeństwa publicznego w niedyskryminacyjny sposób. Umowa powinna respektować politykę UE i jej państw członkowskich w zakresie propagowania i ochrony różnorodności kulturowej.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

Zakres: rozdział Umowy dotyczący ochrony inwestycji powinien obejmować szeroki wachlarz inwestorów i ich inwestycji, włączając w to prawa własności intelektualnej, niezależnie od tego, czy inwestycji dokonano przed wejściem w życie Umowy, czy po jej wejściu w życie.

Standardy traktowania: negocjacje powinny mieć na celu włączenie do Umowy w szczególności, lecz nie wyłącznie, następujących standardów traktowania i zasad:

- a) sprawiedliwego i równego traktowania, w tym zakazu stosowania nieuzasadnionych, arbitralnych lub dyskryminujących środków,
- b) krajowego traktowania,
- c) uprzywilejowanego traktowania,
- d) ochrony przed bezpośrednim i pośrednim wywłaszczeniem, w tym prawa do natychmiastowego, właściwego i skutecznego odszkodowania,
- e) pełnej ochrony i bezpieczeństwa inwestorów i inwestycji,
- f) innych skutecznych postanowień w zakresie ochrony, takich jak klauzula ochronna,
- g) swobodnego przepływu środków kapitałowych i płatności przez inwestorów,
- h) zasad dotyczących subrogacji.

Egzekwowanie: Umowa powinna przewidywać skuteczny i zgodny z aktualnym stanem wiedzy mechanizm rozstrzygania sporów między investorem a państwem, zapewniający przejrzystość, niezależność arbitrów i przewidywalność Umowy, w tym w drodze wiążących interpretacji Umowy przez Strony. W Umowie należy uwzględnić rozstrzygnięcie sporów między państwami, ale nie powinno ono kolidować z prawem inwestorów do odwoływania się do mechanizmów rozstrzygania sporów między investorem a państwem. Powinna ona zapewnić inwestorom tak szerokie spektrum forów arbitrażowych, jakie jest aktualnie dostępne w ramach dwustronnych umów inwestycyjnych państw członkowskich. Mechanizm rozstrzygania sporów między investorem a państwem powinien obejmować zabezpieczenia przeciwko ewidentnie nieuzasadnionym lub lekkomyślnym roszczeniom. Należy wziąć pod uwagę możliwość utworzenia w ramach Umowy mechanizmu odwołań mającego zastosowanie do rozstrzygania sporów między investorem a państwem i odpowiedni związek między rozstrzygnięciem sporów między investorem a państwem a środkami odwoławczymi przewidzianymi prawem wewnętrznym.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

Związek z pozostałymi częściami Umowy: postanowienia dotyczące ochrony inwestycji nie powinny być powiązane z zobowiązaniami w zakresie dostępu do rynku dotyczącymi inwestycji, o których mowa w innych częściach Umowy. Rozstrzygnięcie sporów między inwestorem a państwem nie ma zastosowania do postanowień regulujących dostęp do rynku. Te zobowiązania w zakresie dostępu do rynku mogą w razie potrzeby obejmować zasady zakazujące stosowania wymagań dotyczących uzyskiwanych wyników.

Wszystkie jednostki i organy na poziomie niższym niż centralny (jak stany lub miasta) powinny skutecznie przestrzegać postanowień rozdziału Umowy dotyczącego ochrony inwestycji.

Zamówienia publiczne

24. Celem Umowy jest jak najbardziej ambitne uzupełnienie wyników negocjacji dotyczących zmienionego Porozumienia w sprawie zamówień publicznych pod względem zakresu (podmioty zamawiające, sektory, progi i zamówienia na usługi, w tym w szczególności publiczne prace budowlane). Celem Umowy będzie zwiększony wzajemny dostęp do rynku zamówień publicznych na wszystkich poziomach administracyjnych (krajowym, regionalnym i lokalnym), jak i w obszarze użyteczności publicznej, uwzględniając właściwą działalność przedsiębiorstw działających w tym obszarze i zapewniając traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie dostawców lokalnych. Umowa zawiera również reguły i zasady mające na celu pokonanie barier, które mają negatywny wpływ na rynki zamówień publicznych obu Stron, w tym barier związanych z wymaganiami dotyczącymi lokalnych treści lub lokalnej produkcji, w szczególności przepisów *Buy America(n)*, a także barier mających zastosowanie do postępowań o udzielenie zamówienia, specyfikacji technicznych, postępowań odwoławczych oraz istniejących wyłączeń, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw, tak aby poprawić dostęp do rynku oraz, w odpowiednich przypadkach, usprawnić, uprościć i zwiększyć przejrzystość procedur.

UREGULOWANIA PRAWNE I BARIERY POZATARYFOWE

25. Celem Umowy będzie usunięcie zbędnych przeszkód w handlu i inwestycjach, w tym istniejących barier pozataryfowych, za pomocą skutecznych i efektywnych mechanizmów, poprzez osiągnięcie ambitnego poziomu zgodności uregulowań w odniesieniu do towarów i usług, w tym w drodze wzajemnego uznawania, harmonizacji oraz zacieśniania współpracy między organami regulacyjnymi. Zgodność regulacyjna pozostaje bez uszczerbku dla prawa każdej ze Stron do ustanawiania przepisów zgodnie z takim poziomem ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, konsumentów, prawa pracy, środowiska i różnorodności kulturowej, jaki uzna ona za stosowny, lub ewentualnie spełniając odpowiednie standardy regulacyjne, i będzie zgodna z celami określonymi w pkt 8. W tym celu Umowa zawiera postanowienia dotyczące następujących kwestii:

– *Środki sanitarne i fitosanitarne (SPS)*

Negocjacje w zakresie SPS prowadzone są zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi przyjętymi przez Radę dnia 20 lutego 1995 r. (dokument Rady 4976/95). Strony ustalają postanowienia na podstawie umowy WTO w sprawie SPS oraz postanowień obowiązującej umowy weterynaryjnej, wprowadzają zasady dotyczące zdrowia roślin i tworzą dwustronne forum lepszego dialogu i współpracy w zakresie kwestii SPS. Jeśli chodzi o obszary objęte obowiązującą umową weterynaryjną USA-UE, odnośne postanowienia należy uznać za punkt wyjścia do negocjacji. Postanowienia rozdziału dotyczącego SPS będą oparte na najważniejszych zasadach umowy WTO w sprawie SPS, włącznie z wymogiem, aby środki SPS stosowane przez każdą ze Stron miały naukowe podstawy i opierały się na międzynarodowych normach lub naukowych ocenach ryzyka, uznając jednocześnie prawo stron do oceny ryzyka i zarządzania nim zgodnie z poziomem ochrony, który każda ze stron uważa za odpowiedni, w szczególności gdy odpowiednie dowody naukowe są niewystarczające, ale także były stosowane jedynie w zakresie koniecznym do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin i były opracowywane z zachowaniem przejrzystości i bez zbędnych opóźnień. Umowa powinna również mieć na celu utworzenie między Stronami mechanizmów współpracy, w ramach których będą omawiane m.in. równoważne ustalenia w zakresie dobrostanu zwierząt.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

Umowa powinna mieć na uwadze osiągnięcie pełnej przejrzystości w odniesieniu do środków sanitarnych i fitosanitarnych mających zastosowanie do handlu, w szczególności wprowadzić przepisy służące uznawaniu równoważności, realizacji wstępnych list zakładów produkcji żywności, zapobieganiu wczesnemu udzielaniu zezwoleń, uznawaniu stanu stron za wolny od chorób i organizmów szkodliwych oraz zasadzie regionalizacji dla chorób zwierzęcych i szkodników roślinnych.

– *Uregulowania techniczne, normy i procedury oceny zgodności*

W oparciu o zobowiązania Stron podjęte w ramach Porozumienia WTO w sprawie barier technicznych w handlu (porozumienie TBT), Strony ustalają postanowienia, które opierają się na postanowieniach tego porozumienia i uzupełniają je, mając na celu ułatwienie dostępu do swoich rynków, a także powołują mechanizm lepszego dialogu i współpracy w celu rozwiązania dwustronnych kwestii TBT. Celem tych postanowień jest zwiększenie otwartości, przejrzystości i zbieżności co do stanowisk w zakresie regulacji i wymogów prawnych oraz powiązanych procesów opracowywania norm, również w celu przyjęcia odpowiednich norm międzynarodowych, jak również, między innymi, ograniczenie zbędnych i uciążliwych wymogów w zakresie testowania i certyfikacji, budowanie zaufania do właściwych organów zajmujących się oceną zgodności oraz zacieśnianie współpracy w zakresie oceny zgodności i kwestii standaryzacji w wymiarze globalnym. Należy również rozważyć postanowienia dotyczące etykietowania i sposobów uniknięcia podawania informacji mylących dla konsumenta.

– *Spójność regulacyjna*

Umowa będzie obejmowała przekrojowe zasady dotyczące spójności regulacyjnej i przejrzystości celem opracowania i wdrożenia skutecznych, oszczędnych i bardziej spójnych uregulowań w zakresie towarów i usług, w tym konsultacje w sprawie ważnych uregulowań prawnych prowadzone na wczesnym etapie, stosowanie ocen skutków, innych ocen, przeglądów okresowych obowiązujących środków prawnych oraz stosowanie dobrych praktyk regulacyjnych.

RESTREINT UE/ EU RESTRICTED

– *Postanowienia sektorowe*

Umowa będzie zawierała postanowienia lub załączniki obejmujące dodatkowe zobowiązania lub działania mające na celu wspieranie zgodności regulacyjnej w konkretnych sektorach towarów i usług, uzgodnionych przez Strony, w celu ograniczenia kosztów wynikających z różnic regulacyjnych w konkretnych sektorach, włącznie z rozważeniem stanowisk dotyczących harmonizacji regulacji prawnych, równoważności lub wzajemnego uznawania, w zależności od przypadku. Powinno to obejmować szczególne i materialne postanowienia i procedury w sektorach o istotnym znaczeniu dla gospodarki transatlantyckiej, w tym między innymi w sektorze motoryzacyjnym, chemicznym, farmaceutycznym i innych sektorach związanych ze zdrowiem, technologiami informacyjno-komunikacyjnymi oraz usługami finansowymi, przy zapewnieniu usunięcia istniejących barier pozataryfowych, zapobieżeniu przyjęciu nowych barier pozataryfowych i udzieleniu dostępu do rynku w większym zakresie niż jest to możliwe w ramach horyzontalnych zasad Umowy. W odniesieniu do usług finansowych negocjacje powinny również zmierzać do ustalenia wspólnych zasad ramowych współpracy ostrożnościowej.

26. Umowa zawiera również zasady ramowe dotyczące określania nowych możliwości i prowadzenia dalszych prac nad kwestiami regulacyjnymi, w tym postanowienia zapewniające bazę instytucjonalną umożliwiającą wykorzystanie w Umowie wyników kolejnych dyskusji nad uregulowaniami prawnymi.
27. Umowa jest wiążąca dla wszystkich organów regulacyjnych i innych właściwych organów obu Stron.

ZASADY

Prawa własności intelektualnej

28. Umowa obejmuje kwestie dotyczące praw własności intelektualnej. Umowa odzwierciedlać będzie to, jak istotna dla obu stron jest ochrona własności intelektualnej i opierać się będzie na dotychczasowym dialogu w tej dziedzinie między UE a USA.
29. Negocjacje powinny w szczególności dotyczyć obszarów najbardziej istotnych dla sprzyjania wymianie towarów i usług zawierających treści objęte prawami własności intelektualnej, w celu wspierania innowacji. Celem negocjacji jest zapewnienie dzięki Umowie lepszej ochrony i uznawania oznaczeń geograficznych UE, tak aby uzupełnić i rozwinąć porozumienie TRIPS oraz zajęcie się kwestią związku ich uprzedniego wykorzystania na rynku USA, tak aby w zadowalający sposób rozwiązać istniejące konflikty. Po uprzedniej konsultacji z Komitetem ds. Polityki Handlowej w negocjacjach rozważane są dodatkowe kwestie z zakresu prawa własności intelektualnej..
30. Umowa nie obejmuje postanowień dotyczących sankcji karnych.

Handel a zrównoważony rozwój

31. Umowa obejmie zobowiązania obu Stron w zakresie aspektów handlu i zrównoważonego rozwoju związanych z prawem pracy i środowiskiem. Uwzględnione zostaną środki mające na celu ułatwienie i promowanie wymiany handlowej w zakresie towarów, usług i technologii, które są przyjazne dla środowiska, niskoemisyjne, energo- i zasobooszczędne, również z wykorzystaniem zielonych zamówień publicznych, oraz środki wspierające świadome decyzje konsumentów dotyczące zakupów. Umowa będzie również obejmowała postanowienia mające na celu promowanie przestrzegania uzgodnionych międzynarodowo norm i umów w obszarze prawa pracy i ochrony środowiska i ich skuteczne wdrażanie jako konieczny warunek zrównoważonego rozwoju.

32. Umowa obejmie także mechanizmy wspierające propagowanie godnej pracy poprzez skuteczne wdrażanie na szczeblu krajowym podstawowych norm pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), zdefiniowanych w Deklaracji MOP dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy z 1998 r. i w odpowiednich wielostronnych umowach środowiskowych, a także zacieśnianie współpracy dotyczącej tych aspektów zrównoważonego rozwoju, które są związane z handlem. W Umowie należy również podkreślić znaczenie wdrożenia i egzekwowania krajowych przepisów w sprawie prawa pracy i ochrony środowiska. Umowa powinna też zawierać postanowienia na rzecz międzynarodowych norm społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, a także dotyczące ochrony zasobów naturalnych takich jak drewno, dzika flora i fauna oraz zasoby rybne, zrównoważonego zarządzania nimi oraz promowania handlu tymi zasobami, jeśli zostały pozyskane zgodnie z prawem i z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. W Umowie przewidziany zostanie nadzór nad wdrażaniem tych postanowień z zastosowaniem mechanizmu obejmującego udział społeczeństwa obywatelskiego oraz mechanizmu rozstrzygania sporów.
33. Gospodarcze, społeczne i środowiskowe skutki będą badane za pomocą niezależnej oceny wpływu na zrównoważony rozwój z udziałem społeczeństwa obywatelskiego, która będzie prowadzona równocześnie z negocjacjami i zostanie zakończona przed podpisaniem Umowy. Ocena wpływu będzie mieć za zadanie naświetlenie prawdopodobnego wpływu umowy na zrównoważony rozwój oraz zaproponowanie środków (w dziedzinie handlu i w innych dziedzinach), które pozwolą na zmaksymalizowanie korzyści płynących z umowy i na uniknięcie lub zminimalizowanie jej potencjalnych skutków ujemnych. Komisja dopilnowuje, by ocena wpływu przeprowadzana była w ramach regularnego dialogu ze wszystkimi odnośnymi zainteresowanymi podmiotami wywodzącymi się ze społeczeństwa obywatelskiego. W trakcie negocjacji Komisja podtrzymuje także regularny dialog ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami wywodzącymi się ze społeczeństwa obywatelskiego.

Cła i ułatwienia w handlu

34. Umowa zawiera postanowienia ułatwiające wymianę handlową między Stronami, zapewniając jednocześnie skuteczną kontrolę i środki zwalczania nadużyć finansowych. W tym celu Umowa obejmuje między innymi ambitne zobowiązania dotyczące zasad, wymogów, formalności i procedur Stron w odniesieniu do przywozu, wywozu i tranzytu, które wykraczają poza zobowiązania negocjowane w ramach WTO. Postanowienia te powinny wspierać modernizację i upraszczanie przepisów i procedur, standardową dokumentację, przejrzystość, wzajemne uznawanie norm i współpracę między organami celnymi.

Umowy dotyczące handlu sektorowego

35. Umowa powinna w stosownych sytuacjach obejmować przegląd i stanowić rozwinięcie uzupełnienie istniejących umów dotyczących handlu sektorowego, takich jak Porozumienie między Wspólnotą Europejską a Stanami Zjednoczonymi w sprawie handlu winem, szczególnie w odniesieniu do negocjacji warunków wynikających z załącznika II do umowy z 2005 roku, Umowa o wzajemnym uznawaniu między Wspólnotą Europejską a Stanami Zjednoczonymi oraz Umowa między Wspólnotą Europejską i Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie współpracy i wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

Handel i konkurencja

36. Umowa powinna mieć na celu zawarcie postanowień dotyczące polityki konkurencji, w tym w obszarze przeciwdziałania praktykom monopolistycznym, łączenia przedsiębiorstw oraz pomocy państwa. Umowa powinna podjąć również kwestie monopoli państwowych, przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw, którym powierzono pewne specjalne lub wyłączne prawa.

Energia i surowce powiązane z handlem

37. Umowa będzie zawierać postanowienia dotyczące tych aspektów energii i surowców, które mają związek z wymianą handlową i inwestycjami. Negocjacje powinny mieć na celu zapewnienie otwartego, przejrzystego i przewidywalnego otoczenia biznesowego w dziedzinie energetyki oraz nieskrępowanego i zrównoważonego dostępu do surowców.

Małe i średnie przedsiębiorstwa

38. Umowa będzie zawierać postanowienia dotyczące tych aspektów małych i średnich przedsiębiorstw, które mają związek z wymianą handlową.

Przepływ kapitału i płatności

39. Umowa będzie zawierać postanowienia dotyczące pełnej liberalizacji płatności bieżących i przepływu kapitału oraz będzie zawierać klauzulę zawieszającą. Będzie ona obejmować postanowienia zawieszające (np. na wypadek poważnych trudności w obszarze polityki pieniężnej lub kursowej, lub też na potrzeby nadzoru ostrożnościowego i podatków), które będą zgodne z postanowieniami Traktatu UE dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału. W negocjacjach uwzględnione zostaną szczególnie wrażliwe aspekty liberalizacji przepływu kapitału niezwiązanego z inwestycjami bezpośrednimi.

Przejrzystość

40. Umowa uwzględni kwestię przejrzystości. W tym celu będzie ona zawierać następujące postanowienia:
- zobowiązanie dotyczące prowadzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami przed wprowadzeniem środków mających wpływ na handel i inwestycje;
 - publikacja ogólnych zasad i środków mających wpływ na międzynarodowy handel i inwestycje w towary i usługi;
 - przejrzystość w odniesieniu do stosowania środków mających wpływ na handel międzynarodowy i inwestycje w towary i usługi.
41. Żadne z postanowień niniejszej umowy nie powinno wpływać na przepisy UE bądź państw członkowskich regulujące publiczny dostęp do oficjalnych dokumentów.

Inne obszary

42. Po analizie przeprowadzonej przez Komisję i uprzedniej konsultacji z Komitetem ds. Polityki Handlowej oraz w myśl Traktatów UE, umowa może zawierać postanowienia dotyczące innych obszarów związanych z wymianą handlową i stosunkami gospodarczymi, jeśli w trakcie negocjacji obie Strony wyrażą taką potrzebę.

Ramy instytucjonalne i postanowienia końcowe

43. *Ramy instytucjonalne*

Na mocy Umowy powołana zostanie struktura instytucjonalna w celu zapewnienia skutecznej realizacji zobowiązań zaciągniętych na mocy Umowy oraz aby wspierać stopniowe dążenie do osiągnięcia zgodności systemów regulacyjnych.

44. W duchu przejrzystości Komisja będzie składała Komitetowi Polityki Handlowej regularne sprawozdania na temat postępu negocjacji. Zgodnie z traktatami Komisja może wystosowywać do Rady zalecenia dotyczące ewentualnych dodatkowych wytycznych negocjacyjnych w każdej kwestii; w odniesieniu do tych zaleceń obowiązuje ta sama procedura przyjmowania, wraz z zasadami głosowania, co do niniejszego mandatu.

45. *Rozstrzygnięcie sporów*

Umowa będzie zawierać odpowiedni mechanizm rozstrzygnięcia sporów, gwarantujący przestrzeganie przez Strony wspólnie uzgodnionych zasad.

Umowa powinna zawierać postanowienia dotyczące wskazanego sposobu rozwiązywania problemów, takiego jak mechanizm elastycznej mediacji. Mechanizm ten będzie w szczególności uwzględniał ułatwianie rozstrzygnięcia różnic dotyczących barier pozataryfowych.

46. *Autentyczne wersje językowe*

Umowa ma wartość autentyczną we wszystkich językach urzędowych UE i zawiera klauzulę językową.